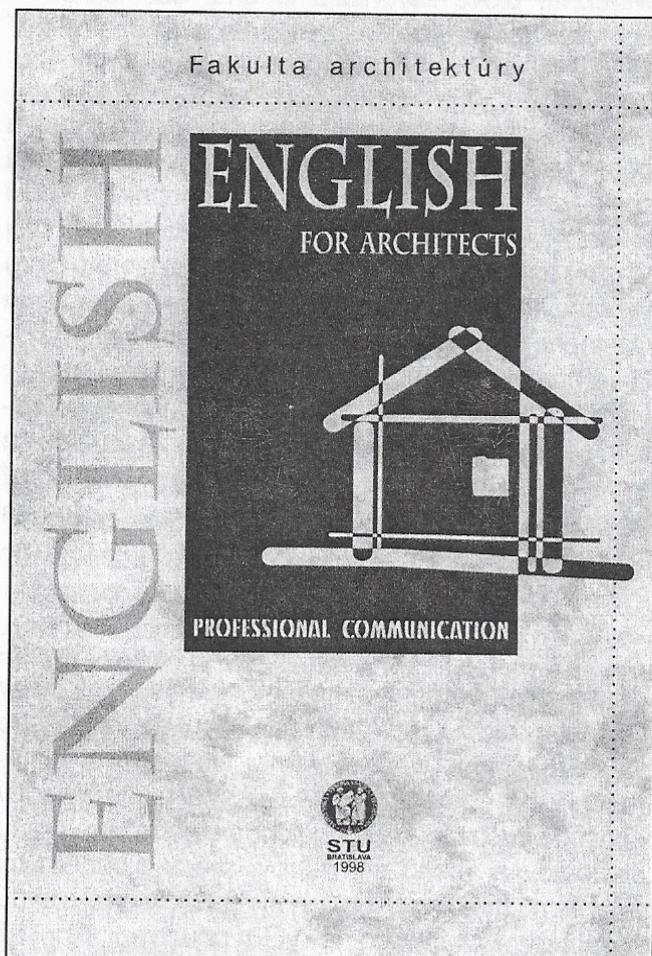

ich iste aj viac motivuje k štúdiu, čo by malo byť jedným z hlavných cieľov učebných materiálov. Tento aspekt skriptá určite spĺňajú.

Prezentácia skript na konferenciach a ohlasy

Skriptá boli vysoko hodnotené v ESP Spectrum No. 17, v časopise pre výučbu angličtiny na vysokých školách vydávané Britskou radou. Pani Harriet Garner (DTO, Bratislava) napísala: „Aký závan čerstvého vzduchu... Učebnica študentov stimuluje reagovať v cudzom jazyku interaktívne, stimuluje ich vyjadriť svoj odborný názor profesionálne a robí učenie angličtiny zábavným, primeraným a efektívnym.“

V novembri 2000 sa Mgr. J. Archlebová a Mgr. Z. Motešická aktívne sa zúčastnili na konferencii „Are there still new ways in teaching English?“ v Bratislave organizovanej SAUA/SATE, kde prezentovali skriptá a skúsenosti si ich používaním. Taktiež napísali článok do odborného časopisu NEWSLETTER, ktorý pre učiteľov angličtiny vydáva SAUA/SATE (Slovenská asociácia učiteľov angličtiny).

THE BOOKS WE USE

A. Keith, Z. Motešická, J. Archlebová, D. Brečková:
English for Architects
STU Bratislava, 1998

‘What a breath of fresh air’. This was my reaction to this book that was started in a course run by The British Council called “ESP Project Writing: Designing Materials, Syllabuses and Tests” last January. The coursebook struck me first as communicative and stimulating in its direct, varied and interactive approach to the English language needs of Architecture students.

Although I don’t actually teach such students, I was interested enough in the subject and the idea to take a closer look at it. I hoped that it would stand up to closer scrutiny; ‘Would I like to use it in class?’, ‘How effective would it be for students?’ I asked myself.

English for Architects sets out to equip students of Architecture with lexis, functional phrases, skills and some learner training, so that they can learn and talk about their subject more easily in English. Grammar is given very little emphasis.

Speaking activities predominate, and I appreciated the variety of tasks – for example, the role-plays seem particularly relevant to the work situation. The discussions are rather academic, yet stimulating and reasonably well set up as activities to consolidate new language. However, the occasional dialogues sometimes feel too contrived and styled. I wonder whether it would be useful to use a test-teach-test technique by setting students the task, then inputting the language and the functional phrases before the students re-do the task. This would show interesting changes and ‘improvements’. Even more ideally there would be a tape of a model dialogue or discussion, recorded by architects who were given the task, but were not given any language prompts.

The reading texts cover a wide variety of aspects of architecture, and seem to cover the globe (there are articles about Tokyo, New York, Berlin, Hong Kong and London). As a non-expert in the field, I found them extremely interesting – ‘should we build cities underground?’, ‘where did concrete come from, and how could it be humanized in Petržalka?’ A number of effective techniques are used to stimulate the student’s schemata and to get them to interact with and react to the content – prediction, writing questions in advance of reading, giving opinions and discussing

relevance to the present-day situations. All of these keep students on their toes, and motivate them to read.

As far as the lexis is concerned, English for Architects presents a fairly heavy load of vocabulary, including phrasal verbs. However, all of it appears in context and students are trained to brainstorm language and associations, and guess meaning from context. Meaning is often checked through translation and then used in personalised conversation. Glossaries at the end of each unit and the pictorial dictionaries at the end of the book, both act as a handy reference.

However, teachers should be aware of over-load and need to remember to train students to identify the language most relevant to their needs and interest, and to recycle as much new vocabulary as often as possible.

In addition, I think there also needs to be work done on pronunciation of the new language. This would help overcome the lack of taped listening work, in that it would help students to decipher the language whenever they hear it. Phonemic script and word stress, incorporated with dictionary work, would be a useful addition, but teachers can input this depending on the own confidence with the script.

Overall, I found English for Architects to be a very good book on which to base a course. It has variety, and flexibility to be exploited in various ways. I would like to use it myself, but would add 'home-made' listening practice, and grammar exercises if students showed weakness there. I do also think that more information could be given to teachers (in the form of a longer introduction, teachers book or training) in why and how to exploit the activities. This makes the coursebook more effective for students, and bring the book even more alive. Yet, as it stands the coursebook is stimulating, uses a great deal of interaction and personalisation, and makes the learning of English fun, relevant and effective.

Harriet Gardner
DTO, Bratislava

PhDr. Jana Záhorcová: Deutsch für Architekten, Stadt- und Raumplaner. Vydalo Stredo-európske školiace centrum v oblasti priestorového plánovania, Bratislava 2000

Moderne koncipovaná vysokoškolská učebnica nemeckého jazyka pre architektov zaujme každého potenciálneho používateľa, študenta alebo učiteľa hned, ako ju otvorí. Formálne sa delí na 16 tematických celkov, pokrývajúcich jednotlivé odbory architektúry, pričom záverečné lekcie sú určené pre postgraduálne štúdium územného plánovania. Kritériom pri výbere nosných textov bola aktuálnosť, pútavosť a autentickosť.

Lekcie sú rozdelené na päť časťí, každá so špecifickým zameraním, pokrývajúcim odbornú terminológiu, komunikatívne zručnosti, vybrané gramatické štruktúry typické pre texty a publikácie o architektúre, ako aj pre ústnu formu prejavu k danému okruhu.

Popri klasických cvičeniach orientovaných na gramatické javy sú v učebnici hojne využívané tvorivé úlohy práce s textom, založené tak na jazykových, ako aj faktografických vedomostiach riešiteľov, ktoré svojím spôsobom predstavujú intelektuálnu výzvu a do značnej miery odbúravajú neatraktívne a suchopárne postupy. Každá činnosť je jasne avizovaná piktogramom. Je potešiteľné, že piktogramy označujúce hovorenie, prácu v dvojici alebo v skupine, majú vysokú frekvenciu, čím autorka zreteľne zdôrazňuje dôležitosť orálneho prejavu. Ďalším plusom je možnosť overiť si výsledky samostatnej práce bez učiteľa v Klúči so správnym riešením jednotlivých úloh.

Súčasťou moderných učebných materiálov sú takmer vždy nahrávky vybraných textov na zvukových nosičoch. Autorka by mohla zvážiť, či by pri ďalšom vydaní neobohatiila svoju publikáciu aj o tento "tretí rozmer".

Z hľadiska pedagóga učebnica ponúka dostatok materiálu, aby saturovala požiadavky študentov s rôznou úrovňou (a to aj tou najvyššou) jazykových vedomostí a umožňuje selektívny prístup v rámci jednotlivých lekcii. Svojím obsahom a odborným slovníkom bude určite užitočným doplnkom knižnice nielen študentov, ale aj profesionálov z praxe, ktorí využívajú nemčinu pri svojej práci.

PhDr. Jozef Galata, CSc., Katedra jazykov a spoločenských vied SjF STU v Bratislave

PhDr. Jana Záhorcová: Deutsch für Architekten, Stadt- und Raumplaner. Vydalo Stredo-európske školiace centrum v oblasti priestorového plánovania, Bratislava 2000

Intenzívna mnohosmerná komunikácia a mnohostranný tok informácií je alfolu a omegou akademického života, či už sme vyznavačmi Teilharda de Chardin alebo nie. Pomaly sa nás nikto nepýta na

spôsobilosť používania cudzích jazykov, začína to byť samozrejmosť. Prestáva pôsobiť zhovievavosť zahraničných partnerov i nás voči sebe navzájom. To, čo pred pár rokmi stačilo pri formálnom vyplňaní rubriky „znalosť cudzích jazykov“, je dnes často zúfalo deficitné. V podstate sa zmenil aj význam pojmu „cudzí jazyk“, tie západné boli kedysi nedostupne vzdialené a naozaj cudzie, dnes sú bežne dosiahnutelné. Je to nástroj, ktorý používa sused.

Prienik do prostredia iného jazyka je dobrodružstvom spojeným so strachom alebo aspoň ostychom. Je umením učiteľa, ako tento prienik sprostredkuje. Pre nás je samozrejme najdôležitejšie používanie „odborného jazyka“. Postupne sme zistili, že slová, pojmy často nestačí prekladať, že musíme používať slová a pojmy označujúce v inom jazyku tú istú vec, pojem, súvislost. Skriptá Jany Záhorcovéj sú skvelým sprievodcom na ceste do hlbín nemčiny pre architektov a urbanistov. Autorka pracuje nielen s prirodzeným vzťahom k nemeckému jazyku, ale aj s kvalifikovaným vzťahom k architektúre. Hlbka poznania jazyka, ktorú dnes pri odbornej komunikácii potrebujeme, je u J. Záhorcovéj založená na desaťročí života v prostredí fakulty architektúry. Každý z nás, kto pracuje s výkladovými slovníkmi, vie, že pri niektorých pojmoch je takmer nemožné vyhnúť sa ilustrácii, slovný popis by bol neúnosný, niekedy takmer nemožný. Architektúra má samozrejmú výhodu obrazného vyjadrovania sa. Táto skutočnosť prirodzene prenikla do knihy „Deutsch für Architekten, Stadt- und Raumplaner. Publikácia takto neslúži len na výučbu, je aj praktickou pomôckou pre priamy popis výkresov a spracovanie textovej časti projektov v nemčine, nielen pre študentov, ale aj pre nás, ktorí s nemeckým jazykom už zopár rokov pracujeme.

Na záver jediná výčitka. Zrejme ani korekčný program v počítači nedokázal zabrániť prekleptom, ktoré trocha kazia celkový dojem z textov. Kto niektoré výrazy nepozná, môže byť mestami pomýlený.

Doc. Ing. arch. Robert Špaček, CSc.

Doc. Ing. arch. Rudolf Šutovský, PhD.: Architektúra a prostredie - alternatívne materiály v architektúre. s. 3

Článok doc. R. Šutovského zhŕňa poznatky inštitucionálneho výskumu na tému Architektúra a prostredie z posledného obdobia, kedy bol zameraný na problematiku využitia alternatívnych materiálov. Namiesto obvyklého ničnehovoriaceho vymenovania výsledkov sa však sústredíuje na

konkrétnu charakteristiku vlastností stavebných materiálov a kritérií na ich posudzovanie, ich využitie ilustruje niekolkými obrázkami z publikovaných učebných pomôcok. Tým sa táto stručná informácia stáva pre čitateľa užitočnejšou a zaujímavejšou, podrobnejšie údaje možno nájsť v učebných pomôcках uvedených v zozname literatúry. Keďže v článku ide len o fragment celkového záberu výskumnej úlohy, bližšia charakteristika obsahu týchto publikácií by dala lepšiu predstavu o skúmanej problematike. Privítal by som aj precíznejšie určenie citátov v texte. Vcelku tento príspevok hodnotím kladne - zmysluplnie napĺňa kritériá odborného článku.

Ing. arch. Henrich Pifko, PhD.

Doc. Ing. arch. Ján Ilkovič, CSc.: Typologické a architektonické aspekty inžinierskych stavieb s. 9

V predkladanom článku autor podáva prehľadnú a cennú analýzu typologických druhov inžinierskych stavieb. Článok dáva čitateľovi ucelený pohľad na štruktúru a charakteristiku uvedeného typologického druhu stavieb s akcentom na špecifiká a podstatu architektúry, kde sa autor pokúša nájsť miesto inžinierskych stavieb v kontexte všeobecného typologického spektra aj s uvedením historických príkladov a konkrétnych modelových štúdií. Vytvorenie modelu štyroch základných typologických blokov je vecné, prehľadné a vhodné pre uplatňovanie v pedagogickom procese. Uvedený článok odporúčam uverejniť v plnom znení aj s grafickými prílohami.

Doc. Ing. arch. J. Pokorný, CSc.

Prof. Ing. Imrich Tužinský, PhD.: Interakcia technických a priestorových činitelov v architektúre s. 19

Autor vo svojom článku prezentuje nosné časti obsahu grantového projektu, v ktorom presvedčivo demonštruje názor, že previazanie architektúry s najnovším technickým rozvojom je nielen znakom vedeckého prístupu k navrhovaniu ale je zároveň jeho filozofiou.

Upozorňuje na vplyv globalizačných trendov v oblasti navrhovania budov a na zákonitosť integrácie profesii pri investičnom procese. Osvetľuje pojem inteligencie budov a správne ju zaraďuje do kategórie technickej stránky prevádzkovania budovy. Poukazuje na súčasné determinenty energeticky úsporných budov a na ich súvislosť s geometriou priestorového riešenia. Je nesporné, že aplikácia nových tektonických a technicko-fyzikálnych poznatkov zlepšujúcich komfort, úsporu energie a možnosti variabilného priestorového riešenia nesie atribúty progresu a zároveň humánnosti.

Základné členenie konštrukčného riešenia podľa statických princípov a životnosti konštrukcií v záujme polyfunkčnej variability priestoru je potrebné hodnotiť ako nový princíp navrhovania konštrukčných sústav. Predvídaním rizík návrhu metódou integračnej analýzy, rešpektovaním statických a fyzikálnych zákonitostí ako i uvedomiením si nutnosti simulačných vyhodnotení priestorov architektonického diela sa takýto proces architektonického navrhovania zaraďuje na vrcholovú európsku úroveň.

**Prof. Ing. Jozef Hraška, CSc.,
Stavebná fakulta STU**

Ing. arch. Vladimír Šimkovič, PhD.: Kultúrne stavby na Slovensku - stav a budúcnosť (príklad knižnice) s. 27

Autor Ing. arch. Vladimír Šimkovič, PhD. vo svojom odbornom článku prezentuje výsledky vedeckovýskumnej úlohy Prestavba zariadení pre kultúru a voľný čas na Slovensku ako dôsledok transformácie plánovaného hospodárstva na trhové. ktorá bola spracovaná pod jeho vedením na Katedre architektonickej tvorby budov pre kultúru, zdravotníctvo, šport a voľný čas.

Jeho analýzy súčasného stavu sú unikátne, tak ako je jedinečná i spoločensko-ekonomická situácia na Slovensku.

Zdedené "socialistické" kultúrne zariadenia vzniknuvšie za diametralne odlišných podmienok užívania, prevádzkovania a najmä financovania, v kombinácii s doposiaľ nevykryštalizovanými podmienkami v podstate v krátkom časovom úseku po roku 1989, predstavujú zložitosť predmetných problémov, volajúcich po definovaní súčasného stavu a vyjadrení sa k predpokladanému vývoju.

Na príklade knižnice autor charakterizuje vývojové tendencie rozvoja tohto typologického druhu, vyjadruje sa k tendenciám, ktoré sú žiaduce, a ktoré Komercionalizačné vplyvy je potrebné eliminovať.

Doc. Ing. arch. Mária Samová, PhD.

Ing. arch. Jozef Kollár: Vývojové etapy zasklenia budov s. 35

Architektúra bola vždy odrazom technického pokroku a úrovne spoločnosti v dobe, v ktorej vznikala. Platí to aj o súčasnej architektúre napriek tomu, že vývoj techniky prechádza veľmi rýchlymi premenami. Tento vývoj prináša nové materiály, technické zariadenia a poznatky a skúsenosti v environmentálnej oblasti. Sklo ako stavebný materiál sa v tomto trende posunulo z pasívnej pozície výplne stavebných otvorov do aktívnej funkcie opláštenia budov a tým sa podielá na tvorbe novej formy životného prostredia. Pre tieto funkcie architekti, ale najmä výrobcovia skla hľadajú nové tech-

technológie výroby a spôsoby jeho úpravy.

Autor predkladá čitateľovi komplexnú a fundovanú informáciu o vývojových fázach a typoch zasklenia budov v súčasnosti.

Dr. Ing. Juraj Szalay, PhD.

Doc. Ing. Mária Budiaková, PhD.: Zakomponovanie slnečných kolektorov do architektonických návrhov obytných budov s. 38

Autorka v publikovanom článku venuje pozornosť aktuálnemu problému – solárnej architektúre uplatňujúcej kolektorové systémy a progresívne pasívne solárne prvky, ktoré determinujú celú škálu architektonických riešení, najmä obytných budov, a pritom môžu pri optimálnej aplikácii výrazne ovplyvňovať energetické aspekty jednotlivých budov alebo ich celých súborov.

V článku autorka uvádza zásady konštrukčného riešenia najmä plochých kvapalinových kolektorov a ich energetickú účinnosť. Analyzuje možné spôsoby lokalizovania kolektorov vo vzťahu k tvaru a orientácii budovy a ďalším faktorom. Upozorňuje na nový trend v západnej Európe, a sice vytváranie celých solárnych obytných komplexov, ktoré sú naviazané na jeden veľký centrálny podzemný zásobník tepla, ktorý umožňuje efektívnejšie hospodárenie so zachytenou energiou. Tento spôsob riešenia bol už s úspechom realizovaný (SRN) a autorka uvádza niekoľko praktických príkladov aj s perspektívou energetického riešenia.

Záverom je poukázané na to, že je celý rad variantov ako vytvárať syntézu architektonického a technického riešenia, aby architektonické dielo bolo esteticky účinné. Treba súhlasiť s autorkou článku, že novodobé solárne obytné komplexy predstavujú nové smerovanie solárnej architektúry.

Článok odporúčam na publikovanie.

Prof. Ing. Martin Halahyja, DrSc.